

האם הבבלי ראה את הירושלמי?

מאות שנים עברו, ספרים גדולים וחשובים יצאו לאור, **ואין אף אחד**
כתב בשאלה זו ... רק באיזה דורות אשר לפנינו עסקו איזה גדולים
וחכמים בשאלה זו ...

אלה הם החכמים והרבנים שעסקו בשאלה זו וראיתי דבריהם.

הרב ר' צבי הירש חיות, הרב שלמה ליב הכהן רפאפארט, רבי ישראל
יהונתן ירושלמסקי, ורבי אייזיק רבינאוויץ. **אלה החליטו שבבלי ראה**
את הירושלמי,

הרב ר' חיים הירשנזאן הרב ישראל איסרלן מגדולי המורים דווילנא
והרב החכם ר' בער ראטנער ... ועוד חכמי אשכנז אשר כתבו
בירחונים שונים בשפת אשכנז שהזכרתי אותם לעיל בפרק שלישי,
אלה מבררים שהבבלי לא ראה את הירושלמי.

אחד הביא את העצים ואחד הביא את האור המביא את האור חייב בא אחר
וליבה המלבה חייב ליבתה הרוח כולן פטורין

בבלי בבא קמא (ס עמוד א)

אמר ר"נ בר יצחק: מאן דתני ליבה לא משתבש, ומאן דתני ניבה לא משתבש. מאן דתני ליבה לא משתבש, דכתיב: בלבת אש; ומאן דתני ניבה לא משתבש, דכתיב: בורא ניב שפתים.

מהר"ץ חיות

... **וקשה** שאין דרך התלמוד לומר רק כשאומר מקודם אית תני הכי ואית תני והדר אומר מאן דתני כן לא משתבש.

אולם לדעתי נראה מכאן עוד ראיה ברורה למה שהחליט הרי"ף סוף עירובין דתלמוד בבלי נסדר זמן רב אחר הירושלמי וכבר היה תלמוד ירושלמי מסודר עת סדרו הבבליים את תלמוד שלהם ...

וכן כאן מצאתי בירושלמי כאן אית תנא תני ליבה ואית תנא תני וניבה ע"ש וא"כ ש"ס דילן סמך על הענין הנזכר בירושלמי שם דאית תני וניבה ואית תני וליבה וקאמר דמאן דתני הכי לא משתבש ומאן דתני הכי לא משתבש וזה אמת דכאן סמך הש"ס על הירושלמי.

אחד הביא את העצים ואחד הביא את האור המביא את האור חייב בא אחר
וליבה המלבה חייב ליבתה הרוח כולן פטורין

בבלי בבא קמא (ס עמוד א)

אמר ר"נ בר יצחק: מאן דתני ליבה לא משתבש, ומאן דתני ניבה לא משתבש. מאן דתני ליבה לא משתבש, דכתיב: בלבת אש; ומאן דתני ניבה לא משתבש, דכתיב: בורא ניב שפתים.

יקותיאל יהודה גרינוואלד (עמ' 124-125)

נראה לי שאין מכאן ראיה, ואען ואומר שזה היה דרכו – דרך לימודו – של
רב נחמן בר יצחק, אשר היה בעל מקרא, כמו שנראה במסכת שבת דף
ע"ז ע"א שנשאל בבית המדרש "כדי גמיאה או כדי גמיעה". על זה השיב
רב נחמן בר יצחק הגמייאני נא מעט מים מכדך, **וכמו כן היה בעל מסורה**,
כנראה מכמה מקומות בש"ס, מהם בשבת נ"ה ע"ב "בני כתיב" ביומא ע"ה
ע"ב "מחספס כתיב", בכתוסות ס"ט "ינחם כתיב", הוריות ד' "מצות כתיב",
ע"כ גם בענין זה היתה ידו רב, ודרכו היה לתקן ולפרש דעות האומרים
וגם מה שלא אומרים.

משנה. **משילין** פירות דרך ארובה ביום טוב, אבל לא בשבת ...

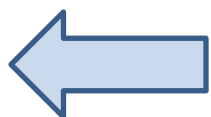
גמרא. **אתמר,** רב יהודה ורב נתן, **חד תני: משילין, וחד תני: משחילין.**

אמר מר זוטרא: מאן דתני **משילין** לא משתבש, ומאן דתני **משחילין** לא **משתבש**. מאן דתני משילין לא משתבש - דכתיב כי ישל זיתך. ומאן דתני משחילין לא משתבש - דתנן: השחול והכסול. שחול - שנשמטה ירכו, כסול - שאחד מירכותיו גבוהה מחברתה.

אמר רב נחמן בר יצחק: מאן דתני **משירין** לא משתבש, ומאן דתני **משחירין** לא **משתבש ומאן דתני מנשירין** לא **משתבש**. מאן דתני משירין לא משתבש - דתנן: רבי ישמעאל אומר: נזיר לא יחוף ראשו באדמה, מפני שמשיר את השער. ומאן דתני משחירין לא משתבש - דתנן: השחור והזוג של ספרים, אף על פי שנחלקו - טמאין. ומאן דתני מנשירין לא משתבש, דתנן: מי שנשרו כליו במים מהלך בהם ואינו חושש. אי נמי, מהא דתנן: איזהו לקט - הנושר בשעת קצירה.

רש"י

מאן דתני. כלומר, אי הוה תנא דתני הכי לא משתבש:

משנה. **משילין** פירות דרך ארובה ביום טוב, אבל לא בשבת ...

גמרא. **אתמר,** רב יהודה ורב נתן, **חד תני: משילין, וחד תני: משחילין.**

אמר מר זוטרא: מאן דתני **משילין** לא משתבש, ומאן דתני **משחילין** לא **משתבש**. מאן דתני משילין לא משתבש - דכתיב כי ישל זיתך. ומאן דתני משחילין לא משתבש - דתנן: השחול והכסול. שחול - שנשמטה ירכו, כסול - שאחד מירכותיו גבוהה מחברתה.

אמר רב נחמן בר יצחק: מאן דתני **משירין** לא משתבש, ומאן דתני **משחירין** לא **משתבש ומאן דתני מנשירין** לא **משתבש**. מאן דתני משירין לא משתבש - דתנן: רבי ישמעאל אומר: נזיר לא יחוף ראשו באדמה, מפני שמשיר את השער. ומאן דתני משחירין לא משתבש - דתנן: השחור והזוג של ספרים, אף על פי שנחלקו - טמאין. ומאן דתני מנשירין לא משתבש, דתנן: מי שנשרו כליו במים מהלך בהם ואינו חושש. אי נמי, מהא דתנן: איזהו לקט - הנושר בשעת קצירה.

יקותיאל יהודה גרינוואלד (עמ' 125): **מה יענה הגרצ"ח לדברי רב נחמן בר יצחק כאן, הלא גם בירושלמי לא נמצא מי שיאמר מכשירין או משירין או משחירין.**